

Розділ 9

МЕТОДИКА НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ НАУКОВИХ РОБІТ

Методика написання кваліфікаційних наукових робіт – магістерських і дисертаційних базується на загальних наукових підходах. У той же час, безумовно, є особливості в написанні магістерської дипломної роботи і дисертації на здобуття наукового ступеня кандидати наук (доктора філософії).

9.1. Методика написання магістерських кваліфікаційних (дипломних) наукових робіт

Магістерська КНР складається із таких структурних частин:

- титульного аркуша;
- змісту;
- переліку скорочень (за необхідності);
- вступу;
- розділів основної частини, а саме:
  - огляду та аналізу літератури за темою досліджень;
  - характеристики методів та організації досліджень;
  - аналізу та узагальнення результатів дослідження (1 або 2 розділи)
  - практичних рекомендацій (за необхідності)
  - анотації (українською, російською та англійською мовами);
  - актів впровадження результатів дослідження (за необхідності);

Титульний аркуш магістерської КНР має відображати найменування вищого навчального закладу, назву навчальних підрозділів (наприклад: Факультет фізичного виховання і спорту, кафедра спортивних ігор), назву, шифр напряму підготовки студентів чи магістрантів; прізвище та ініціали автора; індекс УДК; назву роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника; місто й рік виконання роботи.

Зміст (подається одразу після титульного аркуша) містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки). Зокрема, у змісті обов'язково потрібно відокремлювати: вступ, основні розділи роботи, висновки до

розділів, загальні висновки, практичні рекомендації, анотацію, список літератури, список додатків.

Якщо в магістрській КНР вживається специфічна термінологія, вводяться нові позначення, використовуються різні скорочення, то в цьому випадку подається окремий перелік скорочень, який розміщується на наступному аркуші після змісту. Наприклад,

ТТП – техніко-тактична підготовка;

ШСП – швидко-силово підготовка;

ІТТП – індивідуальна техніко-тактична підготовка;

РКС – режим координаційної складності.

Вступ розкриває головну сутність роботи, що характеризується актуальністю теми; зв'язком роботи із науковими темами чи програмами; метою і завданням дослідження; об'єктом і предметом дослідження; науковою новизною одержаних результатів; апробацією результатів роботи; публікаціями.

Наприкінці вступу коротко характеризується структура магістерської КНР.

9.1.1. Вступ

У вступі до магістерської КНР характеризуються актуальність дослідження, зв'язок роботи з науковими темами, мета й завдання наукової роботи, об'єкт і предмет дослідження, наукова новизна одержаних результатів, практичне значення одержаних результатів, особистий внесок автора, апробація результатів роботи, публікації, структура й обсяг магістерської КНР.

Актуальність теми. Алгоритм написання актуальності теми магістерської КНР, наприклад, з теми «Модельні характеристики змагальної діяльності в хокеї на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД», може бути такий:

1. Вступне (вступні) речення. Загальна важливість проблеми.

Загально відомо, що використання методів моделювання в управлінні тренувальним процесом спортсменів високої кваліфікації підвищує його ефективність
---

2. Хто з провідних вчених досліджував цю проблему у фундаментальному плані?

Питання використання методів моделювання в різні роки вивчались В.В. Кузнецовим, В.В. Петровським, Б.М. Шустіним, 1979, 2000; М.Я. Набатніковою, 1982; В.М. Платоновим, 1986, 1997, 2004, 2015; Л.П. Матвєєвим, 2000; та ін.
--

3. Хто із спеціалістів висвітлював окремі сторони проблеми.

Зокрема розробкою модельних характеристик змагальної діяльності спортсменів займались Н.Ж. Булгакова, 1986; Б.М. Шустін, 1995; Д.А. Поліщук, 1997; В.М. Костюкевич, 2012.
---

4. Дослідження проблеми в окремому напрямку, наприклад, у спортивних іграх.

Що до спортивних ігор, то питання використання модельних характеристик в управлінні тренувальним процесом спортсменів вивчалось і аналізувалось В.І. Колосковим,, С.Ю. Тюленьковим, А.Ф. Бишовцем, 1989; В.М. Шамардіним, 2002; Г.А. Лисенчуком, 2004; С.С. Стонкусом, 1987; С.Я. Гомельським, 1997; Т.В. Вознюк, 2005; Е.Ю. Дорошенком, 2014 та ін.

5. Стан вивчення проблеми у виді спорту, в якому проводиться дослідження (наприклад, в хокеї на траві).

Використання модельних характеристик в підготовці хокеїстів на траві висвітлена лише в окремих працях, зокрема А.М. Невм'янова, 1985; М.П. Безрукова, 1987; В.М. Костюкевича, 1990, 2011, 2013. Питання побудови модельних характеристик змагальної діяльності хокеїстів на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД практично не досліджувалось

6. Завершальні речення.

Обрана нами тема дослідження дозволить об'єктивно вивчити закономірності змагальної діяльності в хокеї на траві, що буде сприяти підвищенню ефективності управління тренувальним процесом у цьому виді спорту

Зв'язок роботи з науковими темами. Визначається, якою мірою обраний напрямок дослідження відповідає науковому напрямку кафедри, на якій виконується робота. Якщо загальнокафедральна тема має відповідний реєстраційний номер, то його обов'язково треба зазначити.

Магістерська дипломна робота виконана на підставі плану наукової роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту на 2014-2015 рр. УДК 796.071.5-0538 згідно з темою 1.2.11 «Підвищення ефективності змагальної діяльності у спортивних іграх» (номер державної реєстрації 01014000307) та Зведеного плану НДР Вінницького державного педагогічного університету

Мета й завдання дослідження Мета дослідження – це передбачуваний результат, головний зміст роботи, на реалізацію якого будуть спрямовані наукові пошуки автора.

Мета роботи – на основі теоретичного аналізу й експериментальних досліджень з позиції системного підходу виявити закономірності ЗД в хокеї на траві й на цій основі розробити модельні характеристики ЗД з урахуванням координаційної складності виконання ТТД

Поставлена мета обов'язково має бути досягнута в роботі. Завжди

необхідно перевірити, наскільки була досягнута мета, у висновках. У цьому плані варто користуватись схемою наведеною на рисунку (рис. 9.1)

Для досягнення поставленої мети в дослідженні завжди формулюються завдання. Оптимальне число таких завдань у магістерській КНР від 3 до 5. При формулюванні завдань бажано користуватись такими початковими словами: узагальнити, виявити, визначити, розробити, обґрунтувати, вивчити, виділити, дослідити, встановити, систематизувати, експериментально обґрунтувати, порівняти, провести, проаналізувати, розкрити, здійснити тощо.

Зазвичай, першим завданням у дослідженні має бути аналіз стану проблеми, що досліджується, друге може бути пов'язане із розробкою методики дослідження, третє – спрямоване на удосконалення певного процесу, четверте – пов'язане з обґрунтуванням і впровадженням нових методик у навчальний чи тренувальний процес.

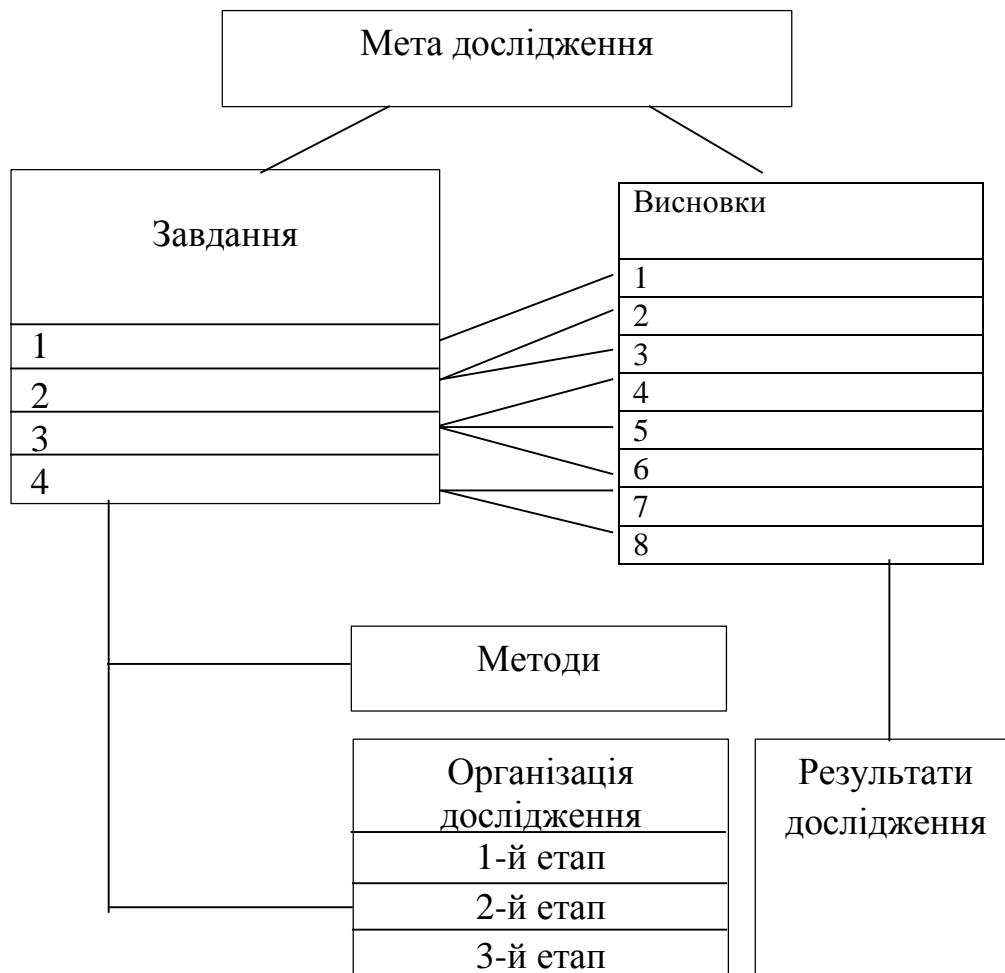

Рисунок 9.1 — Орієнтовна схема виконання наукового дослідження з теми наукової роботи

1. Проаналізувати стан проблеми використання методів моделювання в спорті й визначити напрями наукового пошуку для удосконалення навчально-тренувального процесу в хокеї на траві.
2. Розробити методику аналізу ЗД в хокеї на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД.
3. Визначити особливості ЗД в хокеї на траві і на цій основі розробити модельні характеристики.
4. Розробити практичні рекомендації щодо використання модельних характеристик ЗД в управлінні тренувальним процесом хокеїстів на траві

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом наукових пошуків у сфері фізичного виховання і спорту, як правило, є навчально-виховний, навчально-організаційний, управлінський, навчально-тренувальний процес. Об'єкт формується в межах об'єктивної реальності, тобто він обмежується переліком певних складових, однією з яких може бути предмет дослідження. Тобто, об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і спонукає до наукових досліджень. Предмет міститься в межах об'єкта і виступає однією з його частин.

Об'єкт дослідження – підготовка хокеїстів на траві високої кваліфікації.

Предмет дослідження – особливості змагальної діяльності в хокеї на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД

Наукова новизна одержаних результатів. Якщо в процесі виконання магістерської КНР одержані вагомі наукові результати, то необхідно відобразити відмінність одержаних результатів від відомих раніше. Для цього використовують такі вступні слова: встановлено, експериментально обґрунтовано, проведено, визначено, доведено, доповнено, розроблено тощо.

Варто обережно користуватись словом «уперше». З одного боку, використовуючи це слово, важко довести, що саме вами вперше зроблені ті чи інші наукові новації, а з іншого – скромність молодого науковця завжди викликає повагу спеціалістів тієї галузі, в якій виконується наукове дослідження.

Загалом наукова новизна одержаних результатів викладається у хронологічній послідовності поетапного проведення дослідження.

На основі проведеного дослідження визначені основні закономірності змагальної діяльності в хокеї на траві.

Розроблена методика спостереження за змагальною діяльністю спортсменів.

Визначені кількісні та якісні показники змагальної діяльності як для гравців окремих амплуа, так і для команди в цілому.

Визначено співвідношення виконання ТТД в різних режимах координаційної складності.

Розроблені модельні характеристики змагальної діяльності для гравців різних амплуа

Практичне значення одержаних результатів. Залежно від характеру магістерської КНР (теоретичної, емпіричної, експериментальної) подаються відомості про використання результатів дослідження в теорії чи практиці фізичного виховання і спорту.

Якщо результати досліджень були впроваджені в навчально-виховний чи навчально-тренувальний процес, то про це потрібно дати короткі відомості із зазначенням, що саме впроваджено і в яких організаціях.

Практичне значення результатів дослідження полягає:

- у визначенні критеріїв контролю за змагальною діяльністю хокеїстів на траві;
- у розробці модельних характеристик змагальної діяльності, які є основою для розробки тренувальних програм;
- ефективність використання результатів дослідження підтверджується актом впровадження в навчально-тренувальний процес школи вищої спортивної майстерної майстерності м. Вінниці

Особистий внесок автора. Якщо при проведенні досліджень були використані ідеї та розробки інших авторів та разом з ними були опубліковані суміжні праці, то в цьому випадку необхідно відобразити, що саме в магістерській КНР зроблено автором самостійно.

Особистий внесок автора полягає у визначенні мети, завдань, розробці методики дослідження змагальної діяльності, особистій участі в проведенні досліджень, накопиченні теоретичного та експериментального матеріалу, аналізі результатів дослідження та їх статистичній обробці, впровадженні результатів дослідження в практику роботи

Апробація результатів дипломної роботи. Результати магістерської КНР бажано апробувати на олімпіадах, конференціях, засіданнях гуртків, семінарах чи інших зібраннях, що стосуються теорії і практики фізичного виховання і спорту.

Основні результати дипломної роботи виголошувались на обласному семінарі тренерів з ігрових видів спорту (Вінниця, 2015), на звітній науковій конференції викладачів та студентів факультету фізичного виховання і спорту «Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування (Вінниця, 2015)

Публікації. При поданні магістерської КНР для захисту в ЕК автору роботи необхідно обов'язково мати публікації з теми дослідження. Доцільно прагнути опублікувати результати досліджень у спеціальних виданнях. Від цього виграє як сама робота, так і її автор, який характеризуватиметься як послідовний і цілеспрямований науковець.

Результати дослідження відображені у 2 опублікованих роботах на звітних наукових конференціях викладачів та студентів факультету фізичного виховання і спорту «Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування» (Вінниця, 2015)

Структура і обсяг магістерської КНР. Вказується, з яких частин складається МКНР, який її загальний обсяг (кількість сторінок машинописного тексту), як вона проілюстрована (кількість таблиць та рисунків), яка кількість використаних джерел тощо.

Магістерська дипломна робота складається із переліку умовних скорочень, вступу, чотирьох розділів, висновків, практичних рекомендацій, анотації, списку літератури і додатків. Вона викладена на 96 сторінках машинописного тексту, містить 12 таблиць, 8 рисунків, 6 додатків. Список літератури містить 98 джерел, з яких 15 – іноземною мовою

9.1.2. Основні розділи

Як правило, до основних розділів МКНР належать:

1. Аналіз джерел з теми дослідження.
2. Методи й загальна організація дослідження.
3. Результати дослідження та їх апробація.

Варто зауважити, що залежно від мети й завдань дослідження МКНР має містити від трьох до п'яти розділів.

Аналіз літературних джерел з теми дослідження

Основним завданням цього розділу є огляд літератури за обраною темою та вибір напрямів досліджень (рис. 9.2).

Розпочинаючи писати розділ, автор МКНР має скласти відповідну схему, яка дозволить усебічно й критично проаналізувати стан досліджуваної проблеми, визначити невирішені питання та визначити

Для теми МКНР «Модельні характеристики ЗД хокеїстів на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД» структура першого розділу дипломної роботи може бути такою:

1. Теоретичні основи моделювання в процесі підготовки спортсменів
  - 1.1. Сутність моделювання
  - 1.2. Класифікація методів моделювання
2. Проблема модельних характеристик в теорії і практиці спортивного тренування
  - 2.1. Модельні характеристики спортсменів-ігровиків
  - 2.2. Модельні характеристики змагальної діяльності спортсменів- ігровиків
  - 2.3. Модельні характеристики змагальної діяльності хокеїстів на траві високої кваліфікації
    - 2.3.1. Методика обстеження змагальної діяльності в хокеї на траві
    - 2.3.2. Проблема розробки модельних характеристик ЗД в хокеї на траві
3. Висновки до першого розділу МКНР

власні напрями наукових пошуків.

Обсяг розділу має нараховувати 15-20 с., або приблизно 20% від основного тексту роботи. Що стосується кількості літературних джерел, на які відбувається посилання в цьому розділі, то вона не обмежується. Необхідно користуватися такими порадами:

- у розділі «Аналіз літературних джерел з теми дослідження» має бути посилання на 75-80% всіх джерел, що згадуються в роботі (загальна кількість літературних джерел повинна бути приблизно такою, як загальна кількість сторінок основного тексту роботи);
- серед літературних джерел розділу має бути 30-40% опублікованих за останні 10 років, з яких 15-20% – за останніх 5 років;
- з усіх літературних джерел розділу як мінімум 20% має бути таких, що опубліковані в спеціалізованих журналах та збірниках конференцій;
- літературні джерела, які не є актуальними при вирішенні наукової проблеми на сучасному етапі бажано не вводити до списку при написанні цього розділу МКНР.

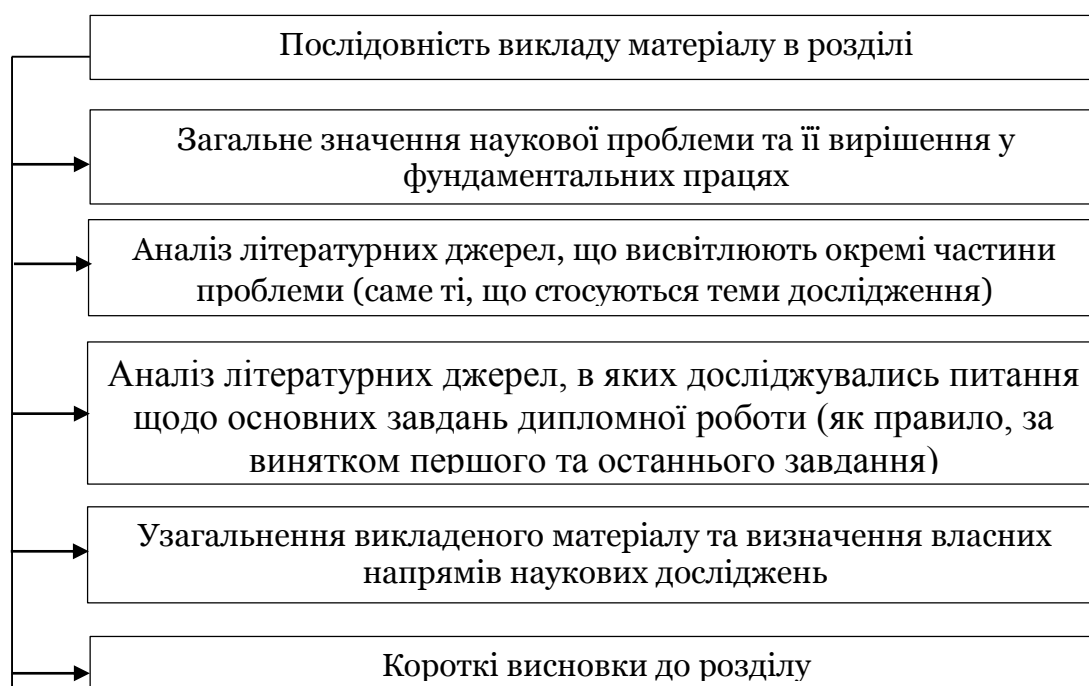

Рисунок 9.2 — Орієнтовна схема написання розділу «Аналіз літературних джерел з теми дослідження»

Розділ 2

Цей розділ магістерської КНР має носити стандартну назву «Методи та організація дослідження». У розділі характеризуються методи дослідження в контексті поставлених завдань.

Аналіз та узагальнення науково-методичної літератури дозволив визначити шляхи підвищення управління тренувальним процесом хокеїстів на траві, зокрема, управління змагальною діяльністю в цьому виді спорту.

На основі методу педагогічного спостереження розроблена методика аналізу змагальної діяльності в хокеї на траві з урахуванням координаційної складності виконання техніко-тактичних дій.

Метод моделювання застосовувався з метою розробки модельних характеристик змагальної діяльності хокеїстів на траві високої кваліфікації.

Педагогічне тестування проводилося для дослідження рівня фізичної підготовленості хокеїстів.

Педагогічний експеримент полягав у розробці модельних характеристик змагальної діяльності хокеїстів і впровадженні їх у тренувальний процес з метою підвищення його ефективності.

Для обробки результатів дослідження використовується статистичний варіаційний метод, зокрема статистична достовірність результатів дослідження визначається за допомогою параметричного t – критерію Стьюдента. Дані дослідження були оброблені на персональному комп'ютері засобами пакету прикладної статистики автоматизованих систем обробки даних STATISTICA 6.0, а також редактора електронних таблиць «EXCEL – 2010 80 Windows»

Після характеристики методів подається інформація щодо організації дослідження.

Відповідно до мети й завдань експерименту, дослідження проводилося в чотири етапи.

На першому етапі (лютий – травень 2014 р.) здійснений теоретичний аналіз проблеми моделювання та використання досвіду методів моделювання в підготовці висококваліфікованих спортсменів. На цьому етапі сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження.

Протягом етапу була розроблена та апробована методика аналізу ЗД в хокеї на траві з урахуванням координаційної складності виконання ТТД.

На другому етапі (травень – липень 2014 р.) був проведений констатувальний експеримент, що мав на меті цілеспрямоване спостереження за ЗД і розробку модельних характеристик ЗД хокеїстів на траві високої кваліфікації. Аналізувалася ЗД команд вищої ліги чемпіонату України, а також ігри національної збірної команди України в міжнародних турнірах.

На третьому етапі (серпень – листопад 2014 р.) проведено формувальний експеримент. Було експериментально обґрунтовано впровадження модельних характеристик ЗД хокеїстів у тренувальний процес з метою його оптимізації.

На четвертому етапі (грудень 2014 – травень 2015 р.) узагальнювалися експериментальні дані та оформлювалися результати дослідження. На цьому етапі був написаний текст МКНР, а також здійснена апробація результатів дослідження шляхом участі в науково-практичних конференціях і публікації статей у збірниках наукових праць.

Останнім блоком другого розділу є характеристика контингенту, який брав участь у дослідженні.

У дослідження брали участь спортсмени команд вищої ліги з хокею на траві ОКС (Вінниця), ШВСМ-ВДПУ (Вінниця), а також гравці національної збірної команди України. Спортивна кваліфікація спортсменів – кандидати в майстри спорту, майстри спорту України. Всього в експериментальному дослідженні взяли участь 56 спортсменів. Упродовж дослідження було проаналізовано 18 ігор на констатувальному і 22 гри на формувальному етапах експерименту

Варто зазначити, що у 2-му розділі роботи наводяться лише методи наукових досліджень, що мають експериментальне обґрунтування і опублікування в наукових працях.

Розробка власних методів дослідження має бути у 3-му чи 4-му розділах МКНР.

Загальний обсяг 2-го розділу магістерської КНР – до 10 сторінок.

Розділ 3

Зазвичай, у 3-му розділі подаються результати дослідження на етапі констатувального експерименту. Сама назва констатувального експерименту передбачає вивчення предмету дослідження в традиційно встановлених умовах. У цьому розділі роботи матеріал дослідження має подаватися послідовно, логічно та у взаємозв'язку з поставленими завданнями і складністю. Наприклад, якщо на етапі констатувального експерименту використовували експертне опитування фахівців з метою визначення застосування методів тренування чи режиму тренувальних занять, то результати опитування мають бути подані та проаналізовані на початку 3-го розділу. Це обумовлено тим, що залежно від результатів експертної думки фахівців могла бути скорегована програма педагогічного експерименту.

Наступним блоком викладання й аналізу результатів експерименту в 3-му розділі може бути розроблена авторська методика дослідження, наприклад, «Методика аналізу змагальної діяльності в хокеї на траві».

Далі у цьому розділі аналізуються результати дослідження, які отримані за допомогою авторської методики. За наведеним прикладом це мають бути показники ЗД хокеїстів на траві.

Подальшим кроком при написанні 3-го розділу роботи має бути аналіз результатів дослідження, що отримані за допомогою методу спостереження, наприклад, аналіз структури й змісту тренувальних занять команди.

Черговий блок представлення й аналізу інформації в структурі 3-го розділу роботи може стосуватися результатів, що характеризують фізичний стан, фізичну чи функціональну підготовленість спортсменів.

У завершальній частині 3-го розділу, як правило, подають

результати, отримані на основі методів математичної статистики (кореляційного, дисперсного, регресивного, факторного аналізу тощо) (рис 9.3).

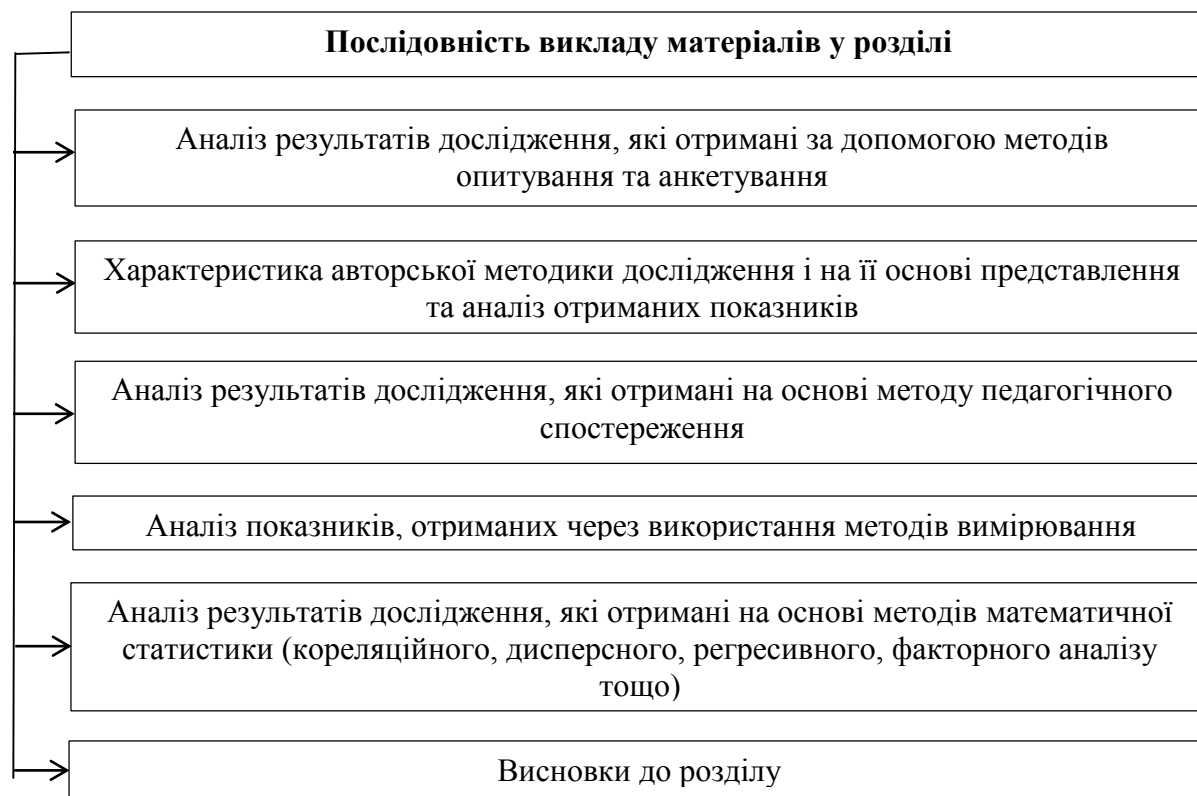

Рисунок 9.3 — Виклад матеріалів у третьому розділі магістерської дипломної роботи

Схема написання 3-го розділу магістерської КНР може бути іншою, залежно від робочої гіпотези дослідження автор може викласти матеріал констатуючого експерименту в іншій послідовності.

У кінці подаються висновки до третього розділу.

Висновки до розділу повинні містити коротку суть результатів дослідження, інформацію про нові дані, отримані в процесі дослідження, дані, що стануть підґрунтям для проведення формуючого експерименту. Висновки до розділу не нумеруються і за обсягом вони мають бути в межах 1-ї сторінки тексту.

Розділ 4

З усієї магістерської КНР 4-й розділ є основним, оскільки саме в ньому відбувається виклад результатів формуючого експерименту. Тобто, підтверджується або не підтверджується робоча гіпотеза дослідження.

Чіткої схеми послідовності написання 4-го розділу немає. Магістранту необхідно викласти експериментальний матеріал відповідно до логіки проведення дослідження, а саме:

- коротко узагальнити отримані результати дослідження на

констатуєчому етапі експерименту;

- описати структуру й зміст експериментального чинника (метод, проблема, модельні тренувальні завдання тощо);

- логічно й послідовно викласти впровадження експериментального чинника в тренувальний (навчальний) процес;

- описати показники тренувального (навчального) процесу й порівняти їх з ідентичними показниками на етапі формуєчого експерименту (кількість днів, годин, тренувальних занять тощо);

- залежно від етапу й схеми педагогічного експерименту здійснити порівняльний аналіз рівня фізичного стану, підготовленості, змагальної діяльності спортсменів на етапах констатуєчого і формуєчого експерименту (рис 9.4).

Розділ має закінчуватися висновками, в яких викладається:

- коротка суть експерименту (мета, завдання, умови);
- аналіз отриманих даних;
- новизна одержаних результатів;
- практична цінність результатів дослідження.

Висновки, як і в попередньому розділі, мають бути обсягом близько 1-ї сторінки.

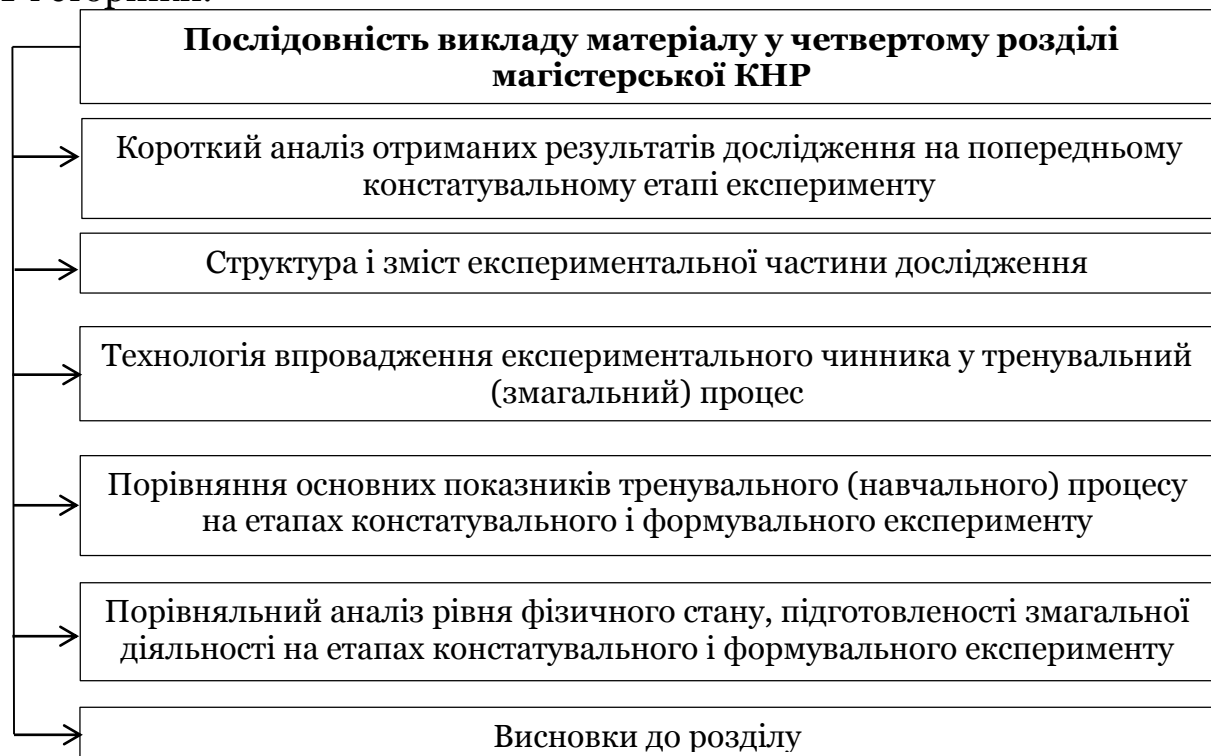

Рисунок 9.4 — Орієнтовна послідовність написання четвертого розділу магістерської кваліфікаційної наукової роботи

Безумовно, для молодих науковців, може бути проблематичним наповнення змісту основних розділів (3-го і 4-го) магістерської КНР. Можна зазначити такі суттєві помилки у викладанні тексту цих розділів

роботи:

1) ілюстративні матеріали (таблиці та рисунки) не несуть повної інформації щодо поданих результатів дослідження;

2) результати дослідження в таблицях подаються окремо без основних статистичних характеристик вибірки (x ; S ; V ; m) і показників відповідного статистичного параметричного чи непараметричного критерію (t ; p);

3) недостатньо повний аналіз результатів дослідження, що представлені в ілюстраціях (таблицях, рисунках);

4) занадто детальне перерахування показників дослідження, особливо, коли мова йде про зміну цих показників на етапі ФЕ в порівнянні з етапом КЕ;

5) відсутність логічного переходу в тексті від однієї до іншої ілюстрації;

6) повторюваність слів не лише на одній сторінці тексту, а навіть в абзаці чи окремому реченні;

7) втрата головної думки дослідження, яка має доводитися у тексті всього розділу;

8) перезавантаженість тексту основних розділів ілюстраціями. Це відбувається тому, що магістрант не вміє складати таблиці чи рисунки, в яких були б подані показники комплексного характеру. Наприклад, усі показники фізичної підготовленості спортсменів об'єднуються в одну таблицю. Орієнтовно на дві сторінки тексту має бути одна ілюстрація;

9) результати дослідження подаються в тексті розділу як констанція факту, без пояснення обставин, що стали причиною зміни показників підготовленості спортсменів;

10) неправильна побудова речень у тексті з точки зору мовно-стилістичного оформлення магістерської КНР.

Загалом, робота над текстом розділу має складатися з таких кроків:

1) складається план розділу;

2) переглядаються правила рубрикації тексту, мови та стилю рукопису, правила складання таблиць, рисунків, формул (див. розділ 7);

3) оформляється ілюстративний матеріал (таблиці, рисунки, фотографії тощо);

4) постійно необхідно користуватися таблицями «Вибір граматичних конструкцій при викладі наукових матеріалів», а також «Орієнтовний ланцюжок викладу й обговорення результатів дослідження»: див. розділ 7);

5) перечитується написаний текст (бажано це робити як мінімум двічі: одразу після закінчення й наступного дня);

6) завершений текст розділу показують науковому керівнику чи науковому консультанту.

У кінці 1-го, 3-го та 4-го розділів вказуються публікації, в яких висвітлені результати дослідження.

Наведені методичні поради щодо написання основних розділів магістерської КНР не є вичерпними, вони не можуть бути відповідями на всі питання, що виникають під час написання наукової роботи.

9.1.3. Аналіз та узагальнення результатів дослідження

У цьому розділі магістерської дипломної роботи робиться загальний підсумок дослідження, порівнюються результати власних досліджень з даними літературних джерел, намічаються подальші наукові пошуки з даної проблеми тощо.

Орієнтований виклад розділу може відбуватися в такій послідовності:

1. Провідний висновок, що ґрунтується на аналізі літературних джерел

Аналіз та узагальнення даних наукової літератури і спортивної практики дозволяє стверджувати, що управління тренувальним процесом спортсменів-ігровиків на основі модельних характеристик підготовленості й змагальної діяльності є актуальною і практично значущою проблемою в хокеї на траві.

Вітчизняними та зарубіжними спеціалістами [посилання на літературні джерела, наприклад: 4,18,51,56,78...] розроблені основи моделювання як за показниками щодо окремих сторін підготовленості (фізичної, функціональної, технічної тощо), так і за спрямованістю та величиною тренувальних навантажень на окремих етапах підготовки. Проте, проведені дослідження не враховували специфічні особливості змагальної діяльності в сучасному хокеї на траві, перш за все, це стосується виконання ТТД в різних режимах координаційної складності гравцями різних амплуа.

Аналіз спеціальної літератури спонукав до проведення наукових досліджень в цьому напрямі, що дозволило отримати нові дані, на основі яких були розроблені модельні характеристики змагальної діяльності хокеїстів на траві

2. Короткий аналіз отриманих даних і порівняння їх із даними літературних джерел

Як правило, наводиться три групи даних:

- дані, що підтверджують результати проведених досліджень;

Проведене дослідження на попередньому етапі експерименту підтвердило, що ігрова діяльність хокеїстів відбувається у високоінтенсивному режимі з частотою серцевих скорочень $168-186 \text{ уд/хв}^{-1}$, а рухова діяльність спортсменів забезпечується змішаним аеробно-анаеробним режимом. У середньому за матч хокеїсти долають від 8 до 12 км, виконують від 70 до 130 ТТД, втрачають від 1 до 3 кг маси тіла.

Отримані результати підтверджуються даними досліджень А.М. Невм'янова [26], А.А. Чатиняна [82], В.М. Костюкевича, [18,19] які суттєво не відрізняються від наших результатів.

•дані, що доповнюють результати попередніх досліджень;

У результаті проведеного дослідження були виявлені характерні особливості в структурі техніко-тактичної діяльності хокеїстів різних ігрових амплуа з урахуванням виконання основних прийомів техніки хокею на траві. Встановлено, що використання одних і тих самих техніко-тактичних прийомів хокеїстами різних амплуа нерівнозначне щодо кількості і якості виконання.

Отримані результати дослідження розширюють базу даних попередніх досліджень відносно модельних показників змагальної діяльності спортсменів в хокеї на траві.

•абсолютно нові дані з проблеми дослідження;

Аналіз результатів змагальної діяльності хокеїстів високої кваліфікації дозволив розробити командні та індивідуальні модельні характеристики ТТД з урахуванням режимів координаційної складності. На основі них були розроблені й впроваджені в процес підготовки хокеїстів тренувальні програми. Це дозволило оптимізувати тренувальний процес, підвищити його ефективність, що призвело до покращення результатів виступу команди в основних змаганнях.

Безумовно, при написанні цього розділу МКНР необхідно підтверджувати свої судження цифровим матеріалом.

Кожна наукова проблема не може бути вирішена до кінця. Тому варто окреслити подальші шляхи її вирішення.

3.Виокремлення подальших шляхів вирішення наукової проблеми

Подальші шляхи вирішення проблеми, що досліджується, передбачаються в таких напрямках:

1. Аналіз змагальної діяльності хокеїстів на траві на різних етапах їх підготовки, (і на цій основі) розробка моделей підготовленості й змагальної діяльності хокеїстів різної кваліфікації.

2. Розробка тренувальних циклів за змістом і спрямованістю на основі показників, що відображають закономірності змагальної діяльності в хокеї на траві.

3. Створення комплексних програм підготовки хокеїстів на траві з урахуванням специфіки ігрових амплуа.

Закінчити розділ необхідно завершальним реченням, яке відображало б вирішення поставленої на початку дослідження наукової гіпотези.

Таким чином, отримані результати основного експерименту з усією очевидністю підтверджують гіпотезу про те, що розробка модельних характеристик змагальної діяльності хокеїстів на траві із урахуванням виконання ТТД в різних режимах координаційної складності дозволить розробити адекватні тренувальні програми, впровадження яких у навчально- тренувальний процес підвищить його ефективність.

Обсяг розділу має бути в межах 5-10 сторінок машинописного тексту.

9.1.4. Формулювання загальних висновків

Основний текст МКНР має бути завершений висновками й, за необхідності, методичними рекомендаціями.

У висновках викладають найважливіші наукові та практичні результати, отримані під час дослідження, з формулюванням розв'язаної наукової проблеми та значення її для науки і практики.

Написання висновків бажано проводити у певній послідовності.

Перший пункт висновків має дати стислу оцінку стану проблеми.

1. Ефективне управління підготовкою спортсменів у командних ігрових видах спорту базується на основі використання методів моделювання, при цьому варто керуватися базовою моделлю спортсмена, що складається із трьох основних блоків:

- а) блок морфофункціональних даних;
- б) блок показників спортивної майстерності;
- в) блок показників змагальної діяльності.

Головним є показники змагальної діяльності, а морфофункціональні показники й показники спортивної майстерності мають підпорядковане значення.

Далі у висновках розкривають методи вирішення поставленої в дослідженні наукової проблеми. При цьому висновки мають корелювати із завданнями.

Наприклад, якщо одне із завдань дипломної роботи буде: «Визначити найбільш значущі ТТД для хокеїстів різних амплуа», то орієнтовний висновок може бути такого змісту:

2. Виявлені найбільш значущі ТТД для хокеїстів різних ігрових амплуа: для захисників – передачі м'яча поштовхом з місця (КЗ (коефіцієнт значущості) – 2,63), передачі м'яча ударом з місця (КЗ = 2,80-2,85), перехоплення м'яча (КЗ = 2,50-2,95), відбори м'яча (КЗ = 2,58-2,61); для напівзахисників – передачі м'яча поштовхом з місця та в русі (КЗ = 2,66-2,69), зупинки м'яча (КЗ = 2,61-2,92), перехоплення м'яча (КЗ = 2,61-2,92); для нападників – передачі м'яча ударом в русі (КЗ = 2,79-2,87), обведення суперника (2,76-2,79), зупинки м'яча (КЗ = 2,84-2,89). Враховуючи коефіцієнти значущості ТТД для різних ігрових амплуа можна більш цілеспрямовано удосконалювати техніко-тактичну майстерність спортсменів.

На кожне поставлене завдання може бути декілька висновків. Варто враховувати, що кожний висновок має відобразити лише методи і результати дослідження окремого напрямку. Наприклад, не варто включати до одного висновку результати експертного опитування про кількісні показники ЗД і дані, отримані під час власних спостережень за ЗД.

При формулюванні висновків доречно поставити завдання, що вирішувались у дослідженні, в ієрархічній значущості. Тобто, необхідно виділити основні завдання й ті, що їм підпорядковані. Основними завданнями є такі, що вирішуються під час проведення основного педагогічного експерименту. Тому що саме в ньому підтверджується чи відхиляється наукова гіпотеза про актуальність і доцільність дослідження з обраної теми. Отже, до основного завдання може бути декілька висновків. Наприклад, якщо основним завданням буде «Розробити на основі модельних показників ЗД тренувальні програми і впровадити їх в процес підготовки хокеїстів на траві», то до цього завдання має бути сформульовано, як мінімум, три висновки. А саме: які основні показники ЗД були використані при розробці тренувальних програм; з урахуванням яких основних чинників розроблялись тренувальні програми; характеристика показників, що відображають позитивний ефект впровадження тренувальних програм у процес підготовки хокеїстів.

У будь-якому разі, загальні висновки мають бути логічно сформульовані, а це означає, по-перше, послідовність у викладенні матеріалу МКНР, по-друге – взаємозв'язок із поставленим завданням у дослідженні; по-третє – продовження в більш акцентованій формі висновків до кожного розділу, і по-четверте – якою мірою підтвердилась наукова гіпотеза.

Орієнтовна кількість загальних висновків має бути у два рази більшою за кількість поставлених завдань.

9.1.5. Практичні рекомендації та анотації

Практичні рекомендації не обов'язково мають входити до композиції МКНР. Однак, якщо робота має експериментальний характер, то написання методичних рекомендацій лише підтвердить практичну значущість проведеного дослідження.

Як і при формулюванні висновків, практичні рекомендації бажано викладати в логічній послідовності згідно з поставленими завданнями й текстом МКНР. Але якщо у висновках робиться акцент на результатах дослідження, то в практичних рекомендаціях описується методика практичної реалізації результатів дослідження.

Тобто, якщо, наприклад, в роботі вирішувались завдання розробки методики реєстрації змагальної діяльності, критеріїв контролю рівня підготовленості спортсменів, розробки й впровадження тренувальних програм, то і практичні рекомендації необхідно викласти трьома блоками:

- детальне описання методики спостереження і аналізу змагальної діяльності;
- методика тестування рівня підготовленості спортсменів;
- характеристика компонентів, на основі яких розробляються тренувальні програми.

Обсяг методичних рекомендацій у МКНР має бути в межах 2-5 сторінок машинописного тексту.

Анотація

Згідно з вимогами до магістерських КНР в кінці роботи розміщують анотації українською, російською та англійською мовами.

Анотації укладаються за такою формою:

прізвище й ініціали автора МКНР;
назва МКНР;
спеціальність (шифр і назва);
установа, де виконана МКНР;
місто, рік;
основні ідеї, результати та висновки МКНР.

Матеріал анотації викладається точно й стисло, із використанням специфічної термінології.

Після кожної анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке із точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів (загальною кількістю не менше трьох і не більше десяти) повинна відображати поза контекстом основний зміст роботи.

Ключові слова подаються у називному відмінку, друкують їх в рядок через кому.

На вибір автора роботи анотація російською мовою повинна бути розгорнутою в межах 1-ї сторінки машинописного тексту.

9.1.6. Оформлення списку використаних джерел та додатків

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю, без пропусків будь-яких елементів (при цьому враховують відповідність бібліографічного опису вимогам чинного міждержавного стандарту ГОСТ 7.1-84).

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Рекомендований перелік стилів оформлення списку наукових публікацій:

1. MLA (Modern Language Association) style.
2. APA-1,2 (American Psychological Association) style.

3. Chicago/Turabianstyle-1.
4. Harvard style-1.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style-1.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style-1.
11. Springer MathPhys Style-1.

Список використаної літератури. При складанні списку використаної літератури необхідно керуватись такими правилами:

1. У список літератури вводять праці всіх авторів (вітчизняних і зарубіжних), на яких були посилання.

2. У список не вводять:

- а) рукописний матеріал;
- б) повідомлення на наукових форумах, якщо немає опублікованого протоколу;
- в) дисертації;
- г) праці, що не вийшли з друку.

3. Список складається в алфавітному порядку:

- а) спочатку праці вітчизняних авторів і зарубіжних авторів, праці яких перекладені на українську (російську) мову;
- б) потім праці зарубіжних авторів у оригіналі.

4. Використовується наскрізна нумерація арабськими цифрами, по всьому списку.

5. Праці одного автора перераховуються у хронологічному порядку, кожний з абзацу і з повторенням прізвища.

6. Якщо наводяться праці автора зі співавторами, то спочатку вказуються праці автора, потім його праці з одним, двома, трьома і більше співавторами.

7. Бібліографічний опис складається мовою оригіналу.

8. Номери томів, частин, випусків, розділів, глав, а також повторення вказуються у видавництвах цифрами чи словами, позначаються арабськими цифрами.

9. Якщо авторів більше, ніж три, то наводяться прізвища всіх або перших трьох із словами «тощо».

10. Назва місця видання пишеться повністю у називному відмінку, за винятком назви міст: **Москва (М), Санкт-Петербург (С.П.), Київ (К.)**. Коли є два місця видання - наводяться обоє з них через крапку з комою. При трьох і більше виданнях наводять назви міста, яке вказується першим, зі словами «та ін.». Якщо назва одного із міст не скорочується, то всі вони записуються у повній формі: М., К.; але: Київ, Вінниця.

11. Назву видавництва чи іншої організації (слово «видавництво» не пишуть) наводять без лапок у називному відмінку у найбільш короткій

формі після двох крапок - К.: Рад. шк.

12. При описанні статей, які опубліковані у періодичних виданнях, заголовки збірників не скорочуються, окрім заголовків книжок, які складаються зі слів типу «Тез. доп.», «Збірн. тв.», «Вибр. тв.», «Респуб. наук.-практич. конф.» та ін.

Оформлення додатків. Додатки оформлюються як продовження магістерської КНР на наступних її сторінках.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «додаток» і велика літера, що позначає додаток ... : «Додаток А».

Додатки варто позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, Ї, И, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток Б.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумеруються в межах кожного додатка. В такому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад: А2 - другий розділ додатку А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатку В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2. – другий рисунок першого розділу додатку Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

9.1.7. Оформлення магістерської кваліфікаційної наукової роботи

Магістерська кваліфікаційна наукова робота повинна бути віддрукована на принтері через 1,5 інтервали на одному боці стандартного аркушу А4 (210 x 297 мм) з дотриманням наступних розмірів полів: верхнє – 20, праве – 10, ліве і нижнє – не менше 20 мм. Кожний рядок повинен мати не більше 60-65 знаків, включаючи інтервали між словами. Нумери сторінок вказуються на середині верхньої частини аркушу без точок. Кожна сторінка повинна бути пронумерована. Першою вважається титульний лист, другою – зміст, але нумерація на них не ставиться. Нумери сторінок вказуються, починаючи з цифри 3 на третьому аркуші. Назви основних розділів пишуться великими літерами, а підрозділів – малими. Заголовки пишуться по центру, віддаляючи їх від основного тексту зверху і знизу трьома інтервалами, крапки в кінці заголовків і підзаголовків не ставляться, у заголовках і підзаголовках не допускаються переноси. Текст повинен поділятися на абзаци, якими виділяються відносно відокремлені за змістом частини. Кожний абзац починається з нового рядка, відступ – 5 друкованих знаків.

Безумовно, сьогодні при всеосяжній комп'ютеризації дипломні роботи доцільно виконувати на комп'ютері із використанням сучасних

текстових редакторів, наприклад, Microsoft Word 7,0 для Windows5, або більш сучасні версії. При цьому параметри мають бути наступні: аркуш 210 x 297 мм (формат А4), ліве поле – 30 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм, нижнє – 25 мм. Шрифт – звичайний, Times New Roman. Розмір шрифту – 14.

9.2. Особливості методики написання дисертаційних (кандидатських) кваліфікаційних наукових робіт

Методика написання дисертаційних КНР за своєю структурою і науковим підходом практично є ідентичною магістерським КНР.

Проте, дисертаційні КНР мають свої особливості, насамперед, це стосується викладення змісту роботи, що обумовлений:

- актуальністю;
- методами дослідження;
- організацією дослідження;
- обсягом дисертаційної КНР;
- науковою новизною і практичним значенням дослідження;
- презентацію наукового дослідження;
- написанням автореферату дисертаційної роботи.

Актуальність. Актуальність дисертаційного дослідження визначається, з одного боку, необхідністю здобути нові знання з певної проблеми фізичного виховання і спорту, а з другого, запитами практики щодо удосконалення відповідного навчального чи тренувального процесу. На відміну від магістерської КНР тема дисертаційної КНР має бути пов'язана зі «Зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту» на певний п'ятирічний термін.

Отже, вибір об'єкту і предмету дисертаційного дослідження зумовлений однією з тем Зведеного плану НДР.

Тому, у вступі дистанційної КНР актуальність характеризується з позиції системних досліджень обраної проблеми із зазначенням уже вирішених питань вітчизняними та іноземними науковцями.

На основі актуальності та обраного предмету дослідження складається план 1-го розділу дисертаційної роботи. Огляд літературних джерел з предмету дослідження може здійснюватись за схемою перевернутої піраміди (рис 9.5.).

Методи дослідження. Дисертаційні дослідження відбуваються на основі сучасних апробованих, насамперед, інструментальних методів отримання наукової інформації. У дисертаційних роботах, як правило застосовується такі статистичні методи, як кореляційний, дисперсний чи регресивний аналіз.

Організація дослідження. Особливості організації

дисертаційного дослідження в порівнянні з науковим пошуком з теми магістерської КНР, насамперед, обумовлені тривалістю педагогічного експерименту, використанням бази дослідження й залученням до експерименту не лише спортсменів, але і тренерів з метою вивчення проблеми дослідження.

Обсяг дисертаційної роботи становить для суспільних і гуманітарних наук - 15-17 авторських аркушів. У кожному розділі роботи більш повно розкривається проблема дослідження на основі системно-структурного аналізу.

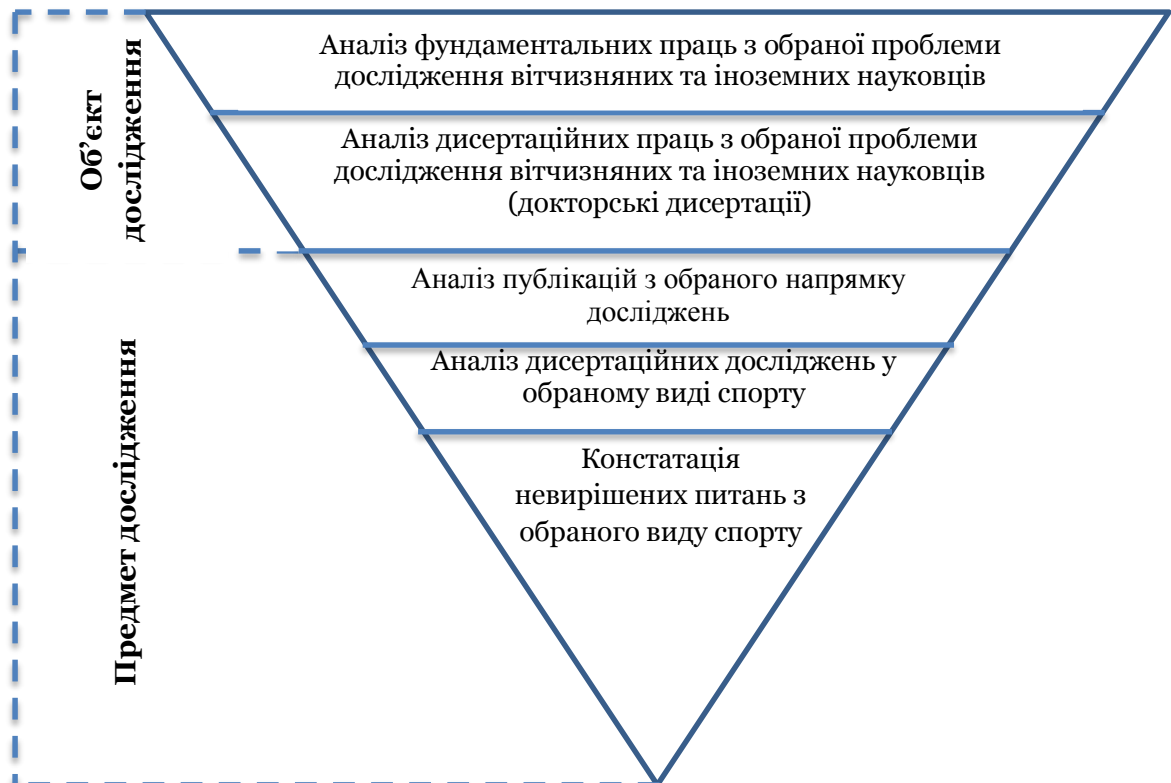

Рисунок 9.5. — Орієнтована послідовність викладу першого розділу дисертаційної роботи

Наукова новизна і практичне значення дослідження. Дисертаційна КНР має виконуватися вперше. У процесі дослідження отримуються дані, що характеризують три рівні новизни:

- а) перетворення відомих даних, докорінна їх зміна;
- б) розширення, доповнення відомих даних;
- в) уточнення, конкретизація відомих даних поширення результатів новим класом об'єктів, систем.

Практична значущість дисертаційного дослідження має підтверджуватися актами впровадження результатів дослідження.

Презентація наукового дослідження. Однією з вимог до дисертаційних робіт є обов'язкова презентація результатів дослідження через їх представлення на наукових конференціях і публікаціях у фахових наукових виданнях та збірниках наукових праць.

Має бути не менше 5-ти публікацій у фахових наукових виданнях, з них не менше однієї у виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз.

Написання автореферату дисертаційної роботи. Метою автореферату є широке ознайомлення наукових працівників з методикою дослідження, фактичними результатами і основними висновками дисертації. За наведеними в авторефераті даними оцінюють рівень дисертації і наукову кваліфікацію автора.

Структура автореферату

1. Загальна характеристика роботи:

- актуальність;
- зв'язок роботи з науковими планами, темами;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна отриманих результатів;
- практичне значення результатів дослідження;
- апробація результатів дисертації;
- публікації;
- особистий внесок здобувача;
- структура та обсяг дисертації.

2. Основний зміст

- вступ;
- перший розділ;
- другий розділ;
- третій розділ;
- четвертий (може бути і п'ятий) розділ;
- п'ятий або шостий розділ.

3. Висновки.

4. Список праць, опублікованих за темою дисертації

- наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати;
- опубліковані праці апробаційного характеру.

5. Анотації:

- українською мовою;
- російською мовою;
- англійською мовою.

При написанні автореферату варто дотримуватися таких рекомендацій:

- структура й зміст вступу в авторефераті та в дисертації мають бути ідентичними;

- інформація про зміст вступу дисертаційної роботи має бути дуже стислою;

У **вступі** обґрунтовано вибір наукової проблеми та її актуальність, з'ясовано зв'язок роботи з науковими планами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наукову новизну і практичну значущість роботи, відображено особистий внесок автора в розробку проблеми, наведено дані про апробацію основних положень дисертації, подано інформацію про публікації.

- короткий зміст 1-го розділу подається за схемою: важливість актуальності проблеми – які питання проблеми потребують вирішення – який науковий підхід передбачається для розв'язання проблеми;

На основі системного аналізу літературних джерел з'ясовано, що протягом останніх 30-ти років методи моделювання впроваджуються в теорію і практику спортивної науки за різними напрямками.

Аналіз спеціальної літератури підтвердив, що на сучасному етапі в командних ігрових видах спорту залишається не розробленою концепція побудови тренувального процесу на основі методів моделювання.

Встановлено, що одним з оптимальних шляхів впровадження методів моделювання в тренувальний процес спортсменів командних ігрових видів спорту є модельно-цільовий підхід, який розглядається як побудова (моделювання) підготовчої та змагальної діяльності спортсмена таким чином, щоб прогнозовані компоненти майбутньої цільової змагальної діяльності перевершували попередні та були адекватні новому, більш високому спортивному результату.

- 2-й розділ повинен мати таку структуру: методологічний підхід на основі якого був здійснений науковий пошук; перелік методів дослідження в поєднанні з інформацією, за допомогою якого методу визначалися результати дослідження (див. п.п. 9.1.2.)

Організація дослідження й характеристика контингенту в авторефераті подається майже так, як в дисертації;

- текст основних розділів дисертації в авторефераті подається стисло, аргументовано, у логічній послідовності, відповідно до алгоритму проведеного дослідження. Обмежений обсяг автореферату не дозволяє представляти в тексті багато ілюстрацій (таблиць, рисунків, фотографій), їх має бути не більше шести. На кожне завдання дисертаційного дослідження (окрім першого) має бути представлено по 1-2 ілюстрації, які найкраще презентують інформацію про отримані результати дослідження;

- результати констатувального експерименту подаються в 3-му, результати формульовального у 4-му розділі. У дисертаціях може бути і 5-ий розділ для викладання результатів формульовального експерименту. Схема

подання результатів дослідження має бути майже такою, як у дисертації (див. п.п. 9.1.2.).

- виклад останнього розділу дисертації здійснюється за таким алгоритмом: аналізуються отримані дані, що підтверджують результати дослідження інших науковців з теми; характеризуються дані, що підтверджують і доповнюють результати попередніх досліджень; акцентується увага на нових даних, що стали здобутком проведеного дослідження (див. п.п. 9.1.3.);

- загальні висновки в авторефераті та дисертації повинні бути ідентичними;

- текст автореферату має писатися окремо на основі дисертації, але не потрібно окремі блоки тексту дисертації переносити в автореферат. У цьому випадку важко стисло й компактно передати зміст дисертаційної роботи. Ілюстрації в авторефераті мають бути такі, як у дисертації, і розміщуватися після тексту;

- у публікаціях, що написанні в співавторстві має бути вказано; у чому полягає особистий внесок здобувача.

Особистий внесок здобувача полягає у проведенні досліджень, узагальненні результату та формулювання висновків

Резюме

У розділі подано характеристику структури й змісту КНР, а також методичні поради щодо написання кваліфікаційних наукових робіт – магістерських і дисертаційних.

Схарактеризовано методичні підходи до написання окремих структурних частин КНР, акцентується увага на помилках при викладі матеріалів дослідження, наведені приклади текстового подання інформації.

Окремо показана методика написання автореферату дисертаційної роботи.

Використана та рекомендована література

Гуревич Р.С., Сидоренко В.Д., Кадемія М.Ю. (2010). Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр»). Вінниця : ТОВ «Планер». 80 с.

Денисова Л.В., Хмельницькая И.В., Харченко Л.А. (2008). Измерения и методы математической статистики в физическом

воспитании и спорте : Учебное пособие для вузов. К.: Олимп. лит., 2008. 127 с.

Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кадрів вищої кваліфікації (2011). Упоряд. Ю. І. Цеков за редакцією В. Д. Бондаренка. 5-е вид., випр. і допов. К.: Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока». 56 с.

Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації (2002). Упоряд. С. В. Сьомін. К.: МАУП. 184 с.

Костюкевич В.М. (2005) Дипломна робота: структура, зміст, методика написання. Вінниця: ТОВ «Планер». 213 с.

Костюкевич В.М., Воронова В.І., Шинкарук О.А., Борисова О.В. (2016) Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД». 554 с.

Костюкевич В.М., Шевчик О.Г., Сокольвак Л.М. (2015) Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». 256 с.

Кузин Ф.А. (2000) Диссертация: методика написання. Правила оформлення. Порядок зашити. Практическое пособие для докторантов, аспирантов, магистрантов . М.: «Осв - 89». 320 с.

Мокін Б.І. Мокін О.Б. (2014). Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ. 180 с.

Рашкевич Ю.М. (2014) Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки. 168 с.

Технологія підготовки магістерських робіт за спеціальністю «Спорт (за видами)»: навч.-наоч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту (2015) /С.Ф. Матвеев, О.В. Борисова, І.О. Когут та ін.]. К. 215 с.

Шинкарук О. (2017). Впровадження інноваційних технологій в навчальний процес вищих навчальних закладів: вітчизняний досвід // Фізична культура, спорт та здоров'я нації”: збірник наукових праць. Випуск №3 (22). Вінниця. С.199-204

Шиян Б.М., Вацеба О.М. (2008) Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник . Тернопіль: Навчальна книга, Богдан. 276 с.

Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради (2001). Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока». 80 с.

Запитання для самоконтролю

1. Опишіть структуру вступу КНР.
2. Яка схема викладу 1-го розділу КНР?
3. У якій послідовності викладається 2-й розділ КНР?
4. Чим зумовлена послідовність викладу матеріалу у 3-му розділі КНР?
5. Які особливості написання 4-го розділу КНР?
6. Назвіть суттєві помилки при складанні тексту основних розділів КНР.
7. Яка інформаційна складова і який обсяг висновків до розділів КНР?
8. Охарактеризуйте структуру й зміст останнього розділу КНР.
9. Як формулюються загальні висновки до КНР?
10. Охарактеризуйте методику написання практичних рекомендацій до КНР?
11. Яка структура й зміст анотацій до КНР?
12. Які особливості написання дисертаційної КНР порівняно з магістерською КНР?
13. Опишіть структуру автореферату дисертації.
14. Які основні вимоги ставляться до тексту автореферату?